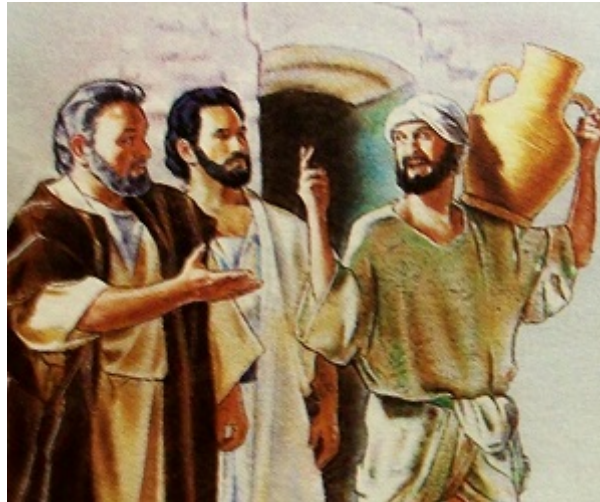

Θεωρία εις τον βαστάζοντα το κεράμιον του ύδατος

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ερώτηση. Ποιός είναι, κατά το Ευαγγέλιο, αυτός που βαστάζει, μέσα στην πόλη, το κεράμιο του ύδατος, και γιατί ύδατος, με τον οποίο οι μαθητές που στέλνονται από τον Χριστό συναντώνται και διατάζονται να τον ακολουθούν; Ποιός είναι ο οικοδεσπότης; Και γιατί οι Ευαγγελιστές δεν αναφέρουν το όνομά του; Ποιο είναι το ανώγαio το μεγάλο, όπου έχει στρωθεί τραπέζι και στο οποίο τελείται το φρικτό μυστήριο του Θείου Δείπνου;

Απάντηση. Όχι μόνο του ανθρώπου το όνομα δεν αναφέρει η Γραφή, προς τον οποίο έστειλε ο Χριστός τους δύο μαθητές για να ετοιμάσουν το Πάσχα, αλλά και της πόλης στην οποία στάλθηκαν. Έτσι, σε μια πρώτη ερμηνευτική προσπάθεια, νομίζω ότι με την πόλη δηλώνεται ο αισθητός κόσμος, ενώ ο άνθρωπος συμβολίζει γενικά το ανθρώπινο γένος, στο οποίο στέλνονται ως μαθητές του Θεού και του Λόγου. Και πρόδρομοι για να ετοιμάσουν τη μυστική του ευωχία με την ανθρώπινη φύση, στέλνονται ο νόμος της Παλαιάς και ο νόμος της Καινής Διαθήκης, Ο πρώτος καθαίρει τη φύση, με την άσκηση από κάθε μολυσμό. ενώ ο δεύτερος με τη θεωρητική μυσταγωγία, ανεβάζει το νου με τη γνωστική του δύναμη από τα σωματικά σε θεάματα συγγενή με τα νοητά.

Και απόδειξη γι' αυτό είναι ότι οι μαθητές που στάλθηκαν είναι ο Πέτρος και ο Ιωάννης. Γιατί ο Πέτρος είναι σύμβολο της πράξης και ο Ιωάννης της θεωρίας. Γι' αυτό, όπως και αρμόζει, τους συναντά πρώτος αυτός που βαστάζει το κεράμιο του ύδατος και που συμβολίζει όλους εκείνους που, διανύοντας το στάδιο της πρακτικής φιλοσοφίας βαστάζουν στους ώμους των αρετών, φυλάγοντάς την, όπως μέσα σε κεράμιο, με τη νέκρωση των γήινων μελών του σώματός τους, τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, που με την πίστη τούς καθαίρει από τους μολυσμούς.

Έπειτα, μετά απ' αυτόν, δεύτερος, τους συναντά ο οικοδεσπότης που τους δείχνει το ανώγαιο, όπου έχει στρωθεί τραπέζι και συμβολίζει πάλι όλους εκείνους

που, όντας στο στάδιο της θεωρίας, ευτρέπισαν το ύφος της καθαρής και υψηλής διανοίας τους, με υψηλά νοήματα γνώσεως και δόγματα, όπως ακριβώς το ανώγαιο, για να υποδεχθούν θεοπρεπώς το μεγάλο Λόγο.

Η οικία, τέλος, είναι η μόνιμη παραμονή στην ευσέβεια, προς την οποία βαδίζει ο πρακτικός νους, που εργάζεται την αρετή. Κύριος, όμως, αυτής της μόνιμης ευσέβειας, επειδή πια αυτή είναι φυσικό του κτήμα, είναι ο νους που καταυγάζεται από το θείο φως της μυστικής γνώσεως. Γι' αυτό μαζί με τον πρακτικό αξιώνεται της υπερφυσικής παρουσίας και ευωχίας του Σωτήρος Λόγου.

Μια φορά λοιπόν χρησιμοποιήθηκε η λέξη άνθρωπος μέσα στη Γραφή, αν και πρόκειται για δύο, αφού για τον ένα έχει γραφτεί ότι βαστάζει το κεράμιο του ύδατος και ο άλλος ονομάζεται οικοδεσπότης. Μια φορά, όπως είπα, ίσως, επειδή οι δύο ως άνθρωποι έχουν τη φύση κοινή, γίνεται όμως λόγος στη συνέχεια για δύο, επειδή αυτή η μία φύση διαιρείται στους πρακτικούς κατά την ευσέβεια και στους θεωρητικούς. Αυτούς πάλι ο Λόγος αφού τους ενώσει πνευματικά τους εκλαμβάνει και τους εμφανίζει ως ένα.

Αν πάλι στον κάθε άνθρωπο χωριστά θέλει κάποιος να αποδώσει όσα ειπώθηκαν, δε θα έχει απομακρυνθεί από την αλήθεια. Γιατί πόλη είναι η ψυχή του καθενός, στην οποία ακατάπαυστα στέλνονται όμοια με τους μαθητές του Λόγου και Θεού, οι λόγοι που αναφέρονται στην αρετή και στη γνώση. Αυτός πάλι που βαστάζει το κεράμιο του ύδατος είναι ο καρτερικός τρόπος και λογισμός που διατηρεί ψηλά στους ώμους της εγκράτειας αναλλοίωτη τη χάρη της πίστεως που δόθηκε κατά το βάπτισμα. Και η οικία, είναι η κατάσταση εκείνη και η μόνιμη απόκτηση των αρετών που οικοδομήθηκε από πολλούς και διαφόρους κατά κάποιο τρόπο λίθους, δηλαδή αδιάσειστους και γενναίους λογισμούς και ήθη.

Το ανώγαιο είναι η πλατειά και ευρύχωρη διάνοια και η ικανότητα της γνωστικής δυνάμεως του νου, που κατακοσμήθηκε με θεία θεάματα μυστικών και απορρήτων δογμάτων. Και ο οικοδεσπότης είναι ο νους, που ανοίγεται διάπλατα και ευπρεπίζεται με τη λαμπρότητα της οικίας, που σημαίνει την αρετή και με το ύψος, το κάλλος και το μέγεθος της πνευματικής γνώσεως. Προς τον οποίο, αφού έρχεται ο Λόγος με τους μαθητές του, δηλαδή τα πρώτα και πνευματικά νοήματα για τη φύση και το χρόνο, προσφέρει τον εαυτό του σε ευωχία.

Πάσχα λοιπόν, αληθινά, είναι η έλευση του Λόγου προς τον ανθρώπινο νου, κατά την οποία ερχόμενος με τρόπο μυστικό ο λόγος του Θεού, χαρίζει την πληρότητα σε όλους τους αξίους, με την προσφορά της μετοχής στα οικεία του αγαθά.

(«Σταυρός και Ανάσταση» , εκδ Ακρίτας, σ. 84-87)